

Magkinabuhi sa Kinabuhing Diosnon

Basahong Kasulatan: Prov. 29:18; 23:23; 20:27; 4:23; 10:12; 17:9

I. “Diin ngani walay panan-awon, magpatuyang ang katawhan—Prov. 29:18:

- A. Sa Biblia nagpasabot ang *panan-awon* og talagsaong talan-awon; nagpasabot kinig talagsaong matang nga pagkakita—sa mahimayaon, sulodnong pagkakita—ug sa espirituhanong talan-awon nga makita nato gikan sa Dios—Ezeq. 1:1, 4-28; Dan. 7:1, 9-10, 13-14.
- B. Aron makakitag panan-awon, nagkinahanglan tag pinadayag, kahayag, ug igtatan-aw—Efe. 1:17-18.
- C. Modumala, molimiti, mokontrol, motudlo, mopreserba, mokambyo, moamping nato diha sa tinuod nga pagkausa, ug mohatag natog kaisog sa pagpadayon ang langitnong panan-awon—Prov. 29:18.
- D. Makita ngani nato kining panan-awona, dunay sulodnong pagkambyo ang tibuok pagkatawo nato sa sulod, ug mausab ta sa atong hunahuna, pangagpas, ug tinagdan.
- E. Modasig, mopalagsik, mokupot, mopalahutay, modala nato sa takdo-sa-panahong lihok sa Ginoo ang langitnong panan-awon, ug mohimo sa atong kinabuhi nga tugob sa kahulogan ug tuyo—Heb. 1:8; 12:1-2; Efe. 3:11; 2 Tim. 1:9; 3:10; Bug. 1:9; 3:10.
- F. Tawo gyod unta nga dunay panan-awon ang tanang nag-alagad sa Ginoo; mokambyo sa inalagaran nato sa Ginoo ang panan-awon sa sulod—Buh. 26:13-19; Rom. 1:9.
- G. Diha sa langitnong panan-awon gitultolan ta ngadto sa dangatanan sa Dios, ug gikontrol ang atong kinabuhi segun sa pamatigayon sa Dios—Fil. 3:13-14; 1 Tim. 1:4.
- H. Ang nagdumalang panan-awon sa Biblia mao ang Tulo-usang Dios nga nagumol sa Iyang Kaugalingon nganha sa pinili ug tinubos nga katawhan Niya aron suropan ang tibuok nilang pagkatawo sa Diosnong Trinidad para mapalugwa ug matukod ang Lawas ni Cristo nga mahingpit sa Bag-ong Jerusalem—Efe. 4:4-6; Bug. 21:2, 9-10.

II. “Palita ang kamatuoran, ug ayaw kini ibaligya”—Prov. 23:23:

- A. Ang kamatuoran butang nga paliton gyod nato, butang nga dunay bili—v. 23:
  1. Nagkinahanglag pagbayad og bili ang pagpalit.
  2. Kon buot tang mopahimuot sa Ginoo ug mobarog alang sa kamatuoran, mobayad gyod ta sa bili—itandi sa Bug. 3:18.
  3. Kon andam ang atong kasingkasing nga modawat sa paghigugma sa kamatuoran ug mopalit niini sa bisan unsang bili, mabulahan ta—2 Tes. 2:10-11; Prov. 23:23.
- B. Bug-os gyod ang diosnong kamatuoran, ug magmabug-os gyod ta alang sa kamatuoran ug ampingan gyod nato ang pagkabug-os sa kamatuoran—Juan 14:6; 18:37; 3 John 3-4, 8:
  1. Ang pagkabug-os sa kamatuoran nagpasabot nga ipadaplin ang mga pagbati, dili tagdon ang personal nga mga relasyon, ug dili mobarog alang sa kaugalingon—Mat. 16:24-25; 1 Ped. 1:22.

2. Ang kamatuoran maoy bugtong-talagsaong sukdanan, ug modapig gyod ta sa kamatuoran sa pagsupak sa atong kaugalingon; maampingan lang ang pagkabug-os sa kamatuoran kon magawas ta sa atong kaugalingon—Juan 8:32; 2 Juan 2; 3 Juan 3-4.
  3. Pasidunggan gyod nato ang kamatuoran sa Dios, molakaw sa dalan sa kamatuoran, ug dili ipauyon-uyon ang kamatuoran sa bisan unsang bahin—2 Ped. 2:2.
- C. Aron mahingpit ang diosnong pamatigayon, magmabug-os gyod ta sa kasamtangang kamatuoran—1:12:
1. Ang kasamtangang kamatuoran mao ang kamatuorang naa sa mga magtutuo, nga nadawat na nila ug nabatonan karon—v. 12.
  2. Naglakip ang kasamtangang kamatuoran sa pinadayag kalabot sa walay kataposang pamatigayon sa Dios (Efe. 1:10; 3:9), sa Diosnong Trinidad (2 Cor. 13:14; Bug. 1:4-5), sa persona ug buhat sa malangkobon-sa-tanan nga Cristo (Col. 2:9, 16-17; 3:11), sa nahingpit nga Espiritung taghatag-og-kinabuhi (Juan 7:39; 1 Cor. 15:45; Bug. 22:17), sa walay kataposang kinabuhi sa Dios (Juan 3:15-16), sa iglesia nga Lawas ni Cristo (Efe. 1:22-23), ug sa Bag-ong Jerusalem (Bug. 21:2, 10-11).
  3. Naglakip ang kasamtangang kamatuoran sa kinahabogang punto sa diosnong pinadayag—sa pinadayag nga nahimong tawo ang Dios aron mahimong Dios ang tawo sa kinabuhi ug kinaiya apan dili sa ranggo sa pagka-Dios—nga magpalugwa ug magtukod sa organicong Lawas ni Cristo aron matuman ang pamatigayon sa Dios nga motapos ning panahona ug mopabalik ni Cristo aron magtukod sa Iyang gingharian—Juan 1:12-14; 1 Juan 3:1-2; Rom. 8:3; 1:3-4; 12:4-5; Bug. 11:15.

III. “Ang espiritu sa tawo maoy suga ni Jehova, / Nga nagsusi sa tanang kinasulorang bahin sa pagkatawo sa sulod”—Prov. 20:27:

- A. Ang espiritu sa tawo maoy suga sa Dios sa sulod sa tawo—Mat. 25:1:
1. Ang kahayag nga nagsidlak sulod sa gipanganak pag-usab nga espiritu sa tawo mao ang Dios mismo—1 Juan 1:5.
  2. Maingon nga naay kahayag sulod sa suga ug gipadayag kini niini, gilalang ang espiritu sa tawo aron sudlan sa Dios ug magpadayag Niya.
  3. Aron makasidlak ang diosnong kahayag sa sulodnong mga bahin sa tawo, suropan (sagolan) gyod sa Espiritu sa Dios nga lana ang espiritu sa tawo nga “pabilo” ug “mosiga” uban sa espiritu sa tawo—Rom. 8:16; 12:11.
  4. Kon mosanong ta sa pagsidlak sa espiritu, maggawi ta uyon sa espiritu—8:4.
- B. Ang Espiritu sa Dios suga sab, nga pito-ka-pilo ang gikusgon sa Iyang pagsidlak—Bug. 4:5:
1. Ang gipanganak pag-usab nga espiritu nato suga nga gipuy-an sa Espiritu sa Dios, nga suga sab.
  2. Pulos mga suga ang espiritu sa tawo ug ang Espiritu sa Dios, nga usang naghayag sa sulodnong mga bahin—Prov. 20:27; Bug. 4:5.
  3. Gustong mohayag ang espiritu sa tanang bahin sa atong kalag.
- C. Gamiton ngani nato ang atong espiritu aron hustong moampo, dunay suga nga nagsiga—Efe. 6:18; 1:17-18; 5:8-9:
1. Sa moampo ta, molihok ang atong espiritu ingog suga nga nagsiga, nga mosusi sa tanang bahin sa atong kalag—Prov. 20:27.
  2. Labi natong gamiton ang atong espiritu sa pag-ampo, labi sab tang mahayagan—2 Cor. 4:6:

- a. Mosidlak tingali ang suga sa atong mga hunahuna, mga pagbati, ug pagbuot.
  - b. Hingpit nga masusi sa Ginoo ang mga bahin nato sa sulod—Sal. 139:23-24.
3. Human nianang panahon sa pag-ampo, bation nato nga masanagon ug maaninaw ta, napuno sa Dios—Efe. 5:8-9.

IV. “Ampingi ang imong kasingkasing sa tumang pagkamatukawon, / Kay mogula gikan niini ang mga sangpotanan sa kinabuhi”—Prov. 4:23:

- A. Ang kalag maoy persona mismo, apan ang kasingkasing mao ang personang nagbuhat—Luc. 1:66; 2:19, 51; Buh. 11:23; Efe. 3:17; 1 Tes. 3:13:
  1. Dunay butang sa pagkatawo nato sa sulod nga nagrepresentar nato, ug kining representante mao ang atong kasingkasing—Luc. 6:45; Juan 16:22; 2 Cor. 3:16.
  2. Ang relasyon nato sa Dios nag-agad una sa atong kasingkasing, kay ang kasingkasing man ang galamhang gamiton nato sa pagpadayag sa atong kaugalingon ug sa pagdesider nga modawat o mosalikway ba sa mga butang—Buh. 8:37; Rom. 10:9-10.
  3. Bisan putli ang atong espiritu, nag-agad sa atong kasingkasing ang mapadayag gikan sa atong espiritu—2 Tes. 2:17; 3:5.
- B. Ang kasingkasing maoy entrada ug gul-anan sa tibuok natong pagkatawo—Mat. 13:19; 15:18-19:
  1. Pinaagi sa atong kasingkasing mogula ang tinuod nga pagkatawo nato kay ang pagsulod-gula sa atong pagkatawo pinaagi man sa atong kasingkasing—Luc. 6:45.
  2. Ang atong espiritu maoy tinubdan sa atong pagkatawo, apan ang atong kasingkasing maoy agianan, ang entrada ug ang gul-anan, nga kaagian sa pagsulod-gula sa atong pagkatawo—Mat. 12:34-35.
  3. Aron mahustong Cristohanon, gamiton gyod nato ang atong espiritu ug gwardiyahan ang atong kasingkasing sa pag-ampingi niini sa tumang pagkamatukawon—Prov. 4:23.
- C. Ang Hebreohanong pulong nga gihubad og “ampingi” sa Mga Proverbio 4:23 nagpasabot og “gwardiyahi”:
  1. Gwardiyahan gyod nato ang atong kasingkasing labaw sa tanan kay mogula gikan niini ang mga sangpotanan sa kinabuhi.
  2. Ang *mga sangpotanan* sa Mga Proverbio 4:23 nagpasabot og mga tinubdan ug mga tubod maingon man sab mga lugwa:
    - a. Ang mga sangpotanan sa kinabuhi mao ang pag-agay sa kinabuhi—itandi sa Juan 4:14.
    - b. May kalabotan ang kasingkasing sa mga tinubdan sa kinabuhi, sa mga tubod sa kinabuhi, ug sa mga sangpotanan sa kinabuhi—itandi sa Isa. 12:3.
    - c. Moagay gikan sa atong kasingkasing ang tuboran, ang tinubdan, sa atong pagkamao, sa tinuod natong pagkatawo—itandi sa Juan 7:37-38.
- D. Gwardiyahan gyod nato ang atong kasingkasing sa pag-atiman nato niini ug sa hingpit nga pagtagad nato niini atubangan sa Ginoo sa paagi sa kinabuhi; labi tang magtagad sa atong kasingkasing, labi sab natong magwardiyahan kini—Sal. 26:2; 139:23-24; Prov. 4:23; Rom. 8:27; Bug. 2:23; Mat. 13:18-23; 5:8.
- E. Aron motubo sa kinabuhi alang sa pagtukod sa Dios, mahigugma gyod ta sa Ginoo, magtagad sa atong espiritu, ug maggwardiya sa atong kasingkasing sa

tumang pagkamatukawon aron magpabilin ta sa agianan sa kinabuhi—1 Ped. 1:8; 2:2, 5; 3:4, 15; Prov. 21:2; 4:18-23; Deut. 10:12; Mar. 12:30.

V. “Motabon sa tanang kalapasan ang gugma”—Prov. 10:12:

- A. “Nagtinguhag gugma ang nagtabon sa kalapasan, / Apan nagpabulag sa suod nga mga higala ang nagbutyag sa hitabo”—17:9.
- B. Gugma ang pagtabon; dili gugma ang pagbutyag—Sant. 5:20.
- C. Magdalag panalangin ang pagtabon, apan magdalag tunglo ang pagbutyag—Gen. 9:22-27:
  - 1. Mag-antos sa tunglo ang mga nagbutyag sa uban.
  - 2. Makapahimulos og kaayohan ug makadawat og panalangin ang mga nagtabon sa mga sala, mga apan, ug kakulangon sa uban.
- D. “Motabon sa tanang butang ang gugma” (1 Cor. 13:7), dili lang sa maayong mga butang kondili sa daotang mga butang sab:
  - 1. “Makaamgo unta ang mga anciano nga sa ilang pagpangatiman, tabonan gyod nila ang mga sala sa uban, dili mag-isip sa mga kadaotan sa uban”—*Ang Lagsik nga Mga Grupo*, p. 66.
    - a. “Bisan kinsay mobutyag sa mga apan, kakulangon, ug mga sala sa mga bahin sa iglesia dili takos maanciano”—p. 66.
    - b. “Ang pagbutyag nato sa mga sakop sa atong pagkaanciano, sa atong pagpangatiman, magwala sa atong katakos”—p. 66.
  - 2. Mangatiman gyod ta sa uban sumala sa Dios, nga dunay gugmang nagtabon sa tanang kalapasan—1 Ped. 5:2; Prov. 10:12.
- E. “Labaw sa tanan, batoni ang mainitong gugma diha ninyo, kay makatabon ang gugma sa daghang sala”—1 Ped. 4:8.